

Inspreekmoment 11 okt 23 16.30u Commissie tot Onderzoek van de Rekening 2022-2026
Rotterdam

Onderwerp de begroting / rekening en klimaat

Goede middag commissie

Ik spreek u vandaag in een week waarin we wereldwijd getuige zijn geweest van verwoestende overstromingen in Hongkong, Griekenland, Spanje, India, Brazilië, Bulgarije, Turkije, Oman, Guatemala en Mexico. Ik denk niet dat er iemand in deze zaal is die de ernst van de klimaatcrisis ontkent. Wat we echter collectief lijken te negeren, is wat er daadwerkelijk nodig is.

Op dit moment volgt Rotterdam het voorgeschreven pad dat ook in Europa wordt gevolgd. We moeten onze uitstoot tegen 2030 halveren en wereldwijd CO₂-neutraal zijn tegen 2050. In theorie zou dit de opwarming van de aarde tot anderhalve graad kunnen beperken. Maar laten we niet vergeten dat deze doelen een cruciaal concept verhullen: het koolstofbudget. De vraag is niet wanneer we deze doelen bereiken, maar hoeveel we nog mogen uitstoten. Het is als een spaarrekening: er is een vast budget, en zodra dat op is, is het op.

Naast mij ziet u de [klimaatklok](#). De klok laat de hoogte van het koolstofbudget, hoeveel CO₂ uitstoot voor 1,5 graad zien en geeft de tijd aan waarbinnen naar verwachting het koolstofbudget is opgebruikt. Op 11 oktober 2023 staat het budget voor 1,5 graad opwarming op 244 gton(gigaton) wereldwijd. Uitgaande van een gelijkblijvende wereldwijde huidige uitstoot van 42,2 Gton per jaar, rest er nog slechts 5,9 jaar voor het budget op is. Er is dan een kans van 67% om onder de 1,5 opwarming te blijven.

Deze budgetbenadering is van groot belang in de wetenschap, maar helaas wordt dit nog niet weerspiegeld in het beleid.

Om u een beeld te schetsen [hoe ontzettend onrechtvaardig de huidige benadering is](#): als wij in 2030 streven naar 50% reductie, dan moet India dat ook doen met emissies 1.8 ton per persoon, om nog maar te zwijgen over Nigeria, dat zijn emissies van 0.6 naar 0.3 ton per persoon moet terugbrengen.

Het principe dat hogere emissies nu meer uitstootrechten impliceren, is absurd, onrechtvaardig en strijdig met het United Nations Framework Convention on Climate Change, een internationale overeenkomst uit 2015.

We eigenen onszelf met het huidige beleid meer rechten toe dan waar we in een eerlijke verdeling recht op hebben. We eigenen ons dat recht toe over de rug van andere mensen ver weg. Volgens het IPCC zou Nederland zijn emissies tegen 2030 met 90% moeten verminderen.

Tijdens de COP 26 in Glasgow is het doel van het Akkoord van Parijs aangescherpt. De risico's en gevolgen van 2 graden opwarming zijn te groot en te onvoorspelbaar. Omdat niet precies bekend is waar kantelpunten liggen en wat de impact daarvan is op opwarming van de aarde, dient er alles aan gedaan te worden om onder de 1,5 graad opwarming te blijven. Dat is wat het Akkoord van Parijs nu aangeeft, en wat Nederland heeft aangegeven absoluut te willen volgen als doel. Het akkoord is onderdeel van een internationaal verdrag, heeft de status van wet en gaat boven nationale wetgeving uit. Ik wil benadrukken dat dit dus geen ideologie is, noch een optionele kwestie. We zijn wettelijk verplicht om ons aan het Klimaatakkoord te houden. Dit gaat niet om politiek links of rechts; het is een wettelijke verplichting die we allen delen. Ook u, in deze gemeenteraad.

Wat betekent dit voor u als gemeenteraad, als u deze verantwoordelijkheid en verplichting erkent?

1. Neem uw verantwoordelijkheid om meer bekendheid te geven aan het koolstofbudget en handel daarnaar. Wees transparant over hoeveel van het resterende budget u uzelf toe-eigent.
2. Eis als gemeenteraad inzicht in een concreet afbouwplan dat een pad aangeeft voor een rechtvaardige emissiereductie. Eis dit ook van uw deelnemingen, zoals van het Havenbedrijf, die verantwoordelijk is voor gigantische emissies en een sleutelrol speelt in de klimaatcrisis.
3. Pas uw ambtelijke en politieke besluitvormingsketen aan: van advies, beleidsvoorbereiding, besluitvorming, uitvoering, monitoring, evaluatie tot beleidsaanpassing. Toets al uw beleid op een afdoende bijdrage aan de noodzakelijke emissiereductie en een rechtvaardige consumptie van het koolstofbudget. Leg de controle hierop expliciet bij de rekenkamercommissie en de ombudsman van de gemeente. Rapporteer daarover aan het publiek.

Als u zich zorgen maakt over de economische en maatschappelijke impact van deze veranderingen, begrijp ik dat volledig. [Maar zelfs het Internationaal Monetair Fonds \(IMF\), een autoriteit op het gebied van economie, beschouwt klimaatverandering als de grootste bedreiging voor de economie.](#) De kosten van grootschalige investeringen om de schadelijke effecten van klimaatverandering op te vangen wegen niet op tegen de bredere voordelen van investeringen in het voorkomen van die effecten. Kortom: voorkomen is hier écht veel voordeliger dan genezen. We hebben het wereldwijd over tienduizenden miljarden euro.

Het is hoog tijd voor ingrijpende veranderingen. Hoe langer we wachten, hoe groter het probleem wordt. Hoe onveiliger onze stad wordt. Hoe meer de levenskwaliteit van Rotterdammers onder druk komt te staan. Hoe langer we vasthouden aan onze consumptiemaatschappij, hoe minder er overblijft voor de toekomst van onze kinderen.

Extinction Rebellion

Afdeling politiek, strategie en verandering

Rene Visser

Vertel de waarheid, handel nu, laat burgers meebeslissen, doe dat klimaat- en sociaal rechtvaardig.